

***

Важни обществено-икономически и политически теми

Вестник Дневник

Шампиони и по ръст на разходите за труд

http://www.dnevnik.bg/analizi/2011/06/27/1113323_shampioni_i_po_rust_na_razhodite_za_trud/

През последните дни Националният статистически институт (НСИ) и Евростат оповестиха данни за ръста на разходите за труд на работодателите в Европейския съюз и съответно в България за първото тримесечие на 2011.

Въпреки леката разлика в резултатите на двете статистически институции заради разлики в методологиите данните показват, че в България ръстът на разходите за труд остава много висок през първите три месеца на годината.

Всъщност според последната статистика за разходите за труд България е безспорен шампион в ЕС. Страната бележи най-висок номинален ръст - 7.8%, по този показател за първото тримесечие на годишна база (календарно изгладени данни). Втората поред Унгария е с доста по-скромно увеличение от 5.6%, докато средното за 27-те членки на Евросъюза е само 2.7%.

Според паралелните данни на националната статистика ръстът на общите разходи за труд за първото тримесечие е бил 6.8% на годишна база (отново календарно изгладени данни).

Простото обяснение за лидерската позиция на България е **административното вдигане на осигурителните прагове** средно с 5.6% от началото на тази година, което автоматично вдига както официално декларираното месечно заплащане, така и начислените върху това осигуровки за работодателите (които се включват в общите разходи за труд). В резултат на това, както и на съкращаването на най-нискоквалифицираните и съответно най-нископлатени работници покрай кризата общите разходи за труд на т.нар. 1 човекочас нарастват значително през 2011 г. И като се има предвид, че осигурителното законодателство е в сила за цялата 2011 г., висок ръст на общите разходи за труд на годишна база може да се очаква и през следващите тримесечия от годината.

Би било интересно да се съпоставят данните за разходите за труд и производителността на труда. Не е тайна, че в България в предкризисния период заплатите растяха по-бързо от производителността заради недостиг на предимно квалифицирана работна ръка в много от бързо растящите сектори.

Периодът на кризата обаче би следвало да е "приземил" нивата на заплащане заради трудностите на работодателите в намирането на пазари, както и заради съкращаването на персонал и съответно увеличеното предлагане на пазара на труда. Но дали това наистина е така?

Видно е от графиката по-горе, че нарастването на разходите за труд

стабилно изпреварва ръста на производителността на труда

не само през периода на бурен икономически растеж преди началото на кризата, но и през цялото време на кризата. Въпреки че в нейното начало ръстът на производителността става отрицателен в продължение на 4 тримесечия заради резкия спад на БВП и по-бавната реакция на работодателите със съкращенията, общите разходи за труд запазват положителния си ръст.

И това отново се дължи най-вече на административната намеса на държавата на пазара на труда посредством регулирането на осигурителните прагове.

Наистина реално плащаните заплати в голяма част от малките и средните предприятия са далеч от тези, декларирани пред данъчните и статистиката с цел избягване на данъци и осигуровки. Но дори и да приемем, че разходите за *реално изплатени* заплати (а не декларираните пред статистиката) да не са нараснали изобщо, то тези за осигуровки със сигурност са - заради вдигането на задължителните осигурителни прагове.

В резултат на тези правителствени решения общите разходи за труд продължават да растат. А това е последното нещо, което би следвало да правим в период на икономическа криза, поне ако приемем, че искаме повече компании да оцелеят и да запазим максимален брой работни места.

✓ Владимир Димитров, изпълнителен директор на Българската асоциация за рециклиране: Вместо кражбите да спрат, ще се унищожи цял сектор на икономиката

http://www.dnevnik.bg/pazari/2011/06/27/1113343_vladimir_dimitrov_izpulnitelen_direktor_na_bulgarskata/

Министерството на околната среда и водите подготвя нов закон за управление на отпадъците. Ако той се приеме в редакцията, която стигна до медиите и обществото, много фирми, търгуващи със скрап, ще прекратят дейността си. Екоминистерството оправда строгите мерки с нуждата от затягане на борбата с кражби на черни и цветни метали.

Българската асоциация за рециклиране пък е една от трите организации, които се обявиха против с аргументи, че така проблемът с кражбите няма да се реши, но ще се навреди на редица компании от металургичната промишленост, ще се увеличи безработицата и държавата също ще загуби.

Защо миналата седмица работещи в бранша на търговията със скрап протестираха пред парламента?

- **Протестираха, защото се посяга на техния бизнес, хляба им и тяхното бъдеще. Това ще се случи, ако бъде приет новият закон за управление на отпадъците, който се изготвя от Министерството на околната среда и водите.**

Какви ще бъдат последствията от закона?

- **От сегашните 2400 площадки ще затворят поне 2000. Абсолютно негативно ще е и отражението върху заетостта. В този бранш работят 20 хил. души, около 14 хил. работни места ще бъдат закрити по наши сметки, а това са хора с ниска квалификация.**

Също по наши оценки бюджетът ще пропусне 30 млн. лв. под формата на корпоративен данък, 25 млн. лв. от социални осигуровки, между 7 и 9 млн. лв. от несъбирането на 10% плосък данък при източника.

Оставяйки тези хора да се вляят в сегашната маса от безработни, правителството ще трябва да задели и около 21 млн. лв. за помощи след тяхното уволнение.

Има още едно измерение на проблема. Хората, заявявайки своето инвестиционно намерение да получат лиценз в сегашния режим, работят по правилата. За да разкрият площадка за скрап, те ипотекират имущество, закупуват терени и оборудване.

След това техниката не може да се продаде или изнесе лесно, защото стойността ѝ е голяма, но няма широко приложение. Социалният проблем става още по-сериозен, защото голяма част от този бранш се състои от семейни фирми, а със затваряне на фирмите им няма да могат да изплащат задълженията си.

Как ще отговорите на екоминистерството, което оправдава новия закон за управление на отпадъците като средство за борба с кражбите на черни и цветни метали?

- **Искам да попитам какво направи екоминистерството, за да намери и избличи тези компании, които търгуват с краден скрап, и защо хвърля сянка върху целия легален бизнес. Какво направи екоминистерството, за да намери компаниите от сивия сектор и да преустанови тяхната дейност. Ние също искаме да знаем кои са тези компании. Не можем да търпим да ни приравняват до най-големите крадци в страната. Предлагаме мерки за подобряване на контрола и спиране на кражбите, но никой не ни чува. Госпожа Евдокия Манева в интервю за "Дневник" твърди, че лицензионният режим не представлява абсолютно нищо от гледна точка на контрола и за това го премахват. Питам тогава защо в други сектори на икономиката се въвеждат лицензионни режими. Защо превозът "за собствена сметка", който не подлежеше на лицензиране, от тази година вече е на лицензионен режим. Това удря по редица браншове в страната, включително и по нашия.**

Тогава защо се смята, че компаниите, търгуващи с черни и цветни метали, са параван на сивия сектор и кражбите на скрап?

- **Защо това се е наложило не мога да кажа. Мога да кажа, че тези компании са направили сериозни инвестиции - става дума за близо 1.136 млрд. лв. За да получиш лиценз, трябва да се кандидатства пред междуведомствена комисия, в която участват представители на икономическото министерство, на МВР (в това число Икономическа полиция), на МОСВ.**

Има 5 органа, които трябва да прецизират дали дадена компания отговаря на изискванията за получаване на лиценз. При наличието на всички документи и решения от всички административни структури може да се прецени трябва ли тази компания да получи лиценз или не. Дейността е лицензионна, защото се приема като рискована. Тези ведомства могат да осъществяват контрол плюс кмета на съответната община, където се намира площадката.

Как се гарантира, че една лицензирана компания не купува краден скрап?

- Води се регистър за продажби и износ и регистър за покупки и вноса на отпадъци от черни и цветни метали. Казано по-просто, човек, който иска да предаде в пункта своите отпадъци, трябва да подпише договор като физическо лице, в който ще се съдържат личните му данни, издава се покупко-разплащателна сметка и се удържат 10% данък върху доходите на физическото лице при източника, които се превеждат в НАП.

Тук вмятам, че всички фирми в отрасъла са и администратори на лични данни.

В момента на сключване на сделката се описва какво физическото лице предава и съобразно регистрите може да се види всеки материал откъде е дошъл и контролните органи могат винаги да намерят лицето, което го е предало. Фирмите не могат да знаят дали това, което едно лице предава, е краден метал или не, но винаги могат да посочат кой го е предал.

Как се вметват компаниите, търгуващи с черни и цветни метали, в системата на организациите за оползотворяване на отпадъците?

- Организациите по оползотворяване са съвсем различни от търговците на метали. Те изпълняват съответни цели по оползотворяване на различни отпадъци - от опаковки, моторни превозни средства, негодни батерии и акумулатори, гуми и масла, строителни отпадъци.

Техният бизнес е съвсем различен от търговията с черни и цветни метали, но е факт, че компаниите за отпадъци от черни и цветни метали могат да се явяват подизпълнители на организациите за оползотворяване, поне в частта на черните и цветните метали.

Например, след като се предаде едно моторно превозно средство, от него се отделят гумите, стъклата, текстилът и пластмасовите части, а металният остатък се предава на лицензирана компания, която да продължи с неговата обработка. Това е връзката между двата типа бизнес.

Какво ще е отражението на закона върху бизнеса на организациите за оползотворяване на отпадъците?

- По силата на сега действащия закон организациите по оползотворяване нямат право да извършват дейности с отпадъци, но по незнайна причина в проекта за нов закон такова право им се дава. Имайки такова право, те ще могат да сключват договори с общините за публично-частно партньорство и да организират тяхната дейност.

По новия проект за такива площадки трябва да има общи устройствени планове на общините, в които те се откриват, а ако няма такъв - отпадъкът ще се транспортира в друга община. Това са разходи, които ще се паднат на домакинствата. Ако те не ги транспортират и просто изхвърлят старата си пералня, ги грози глоба от 300 до 8000 лв. С други думи, ако аз не си платя, за да доставя и подаря отпадъка си на общината, ще бъда глобен.

Фактът, че общините са единствените, които получават скрапа на физическите лица, не е ли монополизиране. Колко организации по оползотворяване ще останат - не мога да кажа, но мога да кажа, че има още подводни камъни, които ще отсеят допълнително съществуващите фирми.

Това са банковите гаранции от 100 хил. лв., които всяка фирма от бранша трябва да предостави, и допълнителните гаранции от 50 хил. лв. за всяка съществуваща и бъдеща площадка. И това засяга всички фирми, търгуващи с черни и цветни метали.

Може ли да кажете какви ще са последствията за металургичната индустрия, ако се затворят тези 2000 площадки, за които споменавате?

- Ние сме само една брънка от черната и цветната металургия. Тези отпадъци са суровина за претопяване и накрая тя се връща в икономиката под формата на всички метални продукти, които можете да си представите. Прекратявайки дейността на тези площадки, металургичните предприятия ще се принудят да внасят скрап, което неминуемо ще рефлектира върху външнотърговското салдо на страната.

А може ли просто друг да вземе техния дял и да продължи да доставя скрап на предприятията?

- Това също е добре да се предположи. Въпросът е кой, а това само по себе си предполага, че се разчиства терен за някой нов играч. Това не е справедливо.

Доколко единни сте в Българската асоциация по рециклиране, заместник-министър Евдокия Манева заяви, че организацията ви се е разцепила?

- Не мога да разбера защо тя оперира с информация, за която не сме провели нито един разговор, а и това не е в нейният ресор. Дали браншът е единен се вижда от протеста в четвъртък. Единствено фирма "Надин" в интервю по радиото, в което участвах и аз, се оттегли от членство в асоциацията.

Но в последния месец само имаме 15 нови заявления за членство. Както и да го погледнете, това е позицията на бизнеса.

[Вестник Стандарт](#)

✓ Дянков спря да пести

<http://paper.standartnews.com/bg/article.php?d=2011-06-28&article=372558>

Финансовият министър Симеон Дянков развърза кесията си. Банковите му сметки са олекнали със 150 000 лева за година, става ясно от декларациите за спестяванията и имотите на властта, публикувани от Сметната палата. През 2010 г. Дянков е имал на влог 56 500 лв., а година по-рано спестяванията му са над 207 хил. лв. Парите са изхарчени за образованието на синовете му, както и за покупка на скъпи картини, по-голямата част от които финансист №1 е дарявал, довериха негови приближени. Те коментираха, че Дянков дава личен пример на българите, които държат парите си в банка и не смеят да харчат, защото се страхуват от кризата. Така депозитите на домакинствата в родните трезори

стигнаха близо 28 млрд. лева към март по данни на БНБ. Икономиката може да се раздвижи само ако парите излязат от трезорите и потреблението се увеличи, твърдят финансистите.

[Вестник Класа](#)

✓ Жилищните заеми и тези за големия бизнес отново поскъпват

http://www.klassa.bg/news/Read/article/173361_%D0%96%D0%B8%D0%BB%D0%B8%D1%89%D0%BD%D0%B8%D1%82%D0%B5+%D0%B7%D0%B0%D0%B5%D0%BC%D0%B8+%D0%B8+%D1%82%D0%B5%D0%B7%D0%B8+%D0%B7%D0%B0+%D0%B3%D0%BE%D0%BB%D0%B5%D0%BC%D0%B8%D1%8F+%D0%B1%D0%B8%D0%B7%D0%BD%D0%B5%D1%81+%D0%BE%D1%82%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%BE+%D0%BF%D0%BE%D1%81%D0%BA%D1%8A%D0%BF%D0%B2%D0%B0%D1%82

След като лихвите по жилищни кредити се бяха върнали на предкризисните си нива последните месеци, през май те отново поскъпват. Кредитите за бизнеса над 1 милион също са с ръст, показаха данни на БНБ, публикувани вчера. Само за месец ипотечните заеми, договорени в лева, са поскъпнали с близо процент (0,94 пр.п.) до 8,92 на сто. Заедно с годишния процент на разходите (ГПР), отразяващ общите разходи по кредита, средната стойност на тези банкови предложения през май е била 9,59%.

Кредитите за жилище, отпускани в евро, които са най-масово употребявани у нас, също не поевтиняват, обратно на тенденцията от последните месеци. Въпреки многобройните промоции на финансовите институции в края на май спрямо април те са поскъпнали с 0,14 пр.п. до средно ниво от 8,13%. Заедно с останалите разходи по тези кредити средната лихва през май излиза 8,98%. Единствено потребителските кредити през май са с леко намалени лихви, отчитат от БНБ. Въпреки това ставката им все още формира средно над 10% годишна лихва.

Подобна е ситуацията и за бизнес заемите. От данните става ясно, че всички отпускани суми от и над 1 млн. лв. за фирмите отчитат повишение на лихвените нива на месечна база. Спрямо април цената на кредита за предприятията през май нараства с 0,3–0,4 процентни пункта, с изключение на кредити за над 1 млн. евро, отпуснати в евро, при които има минимален спад от 0,19 пр.п.

Спрямо година по-рано тегленето на крупни суми от бизнеса става все по-неизгодно и скъпо. Така в края на петия месец на годината компаниите, които са изтеглили средства от над 1 млн. евро, договорени в българска валута, ще трябва да плащат с 1,37 пр.п. повече до 8,43%. При договорените в евро ставката също се е увеличила, и то с 1,46 пр.п. до средно 9,74%. Така данните на централната банка потвърждават, че и потребителските, и големите фирмени заеми излизат по-скъпо за клиентите. В края на май малките кредити за компаниите остават най-атрактивни и поевтиняват. За една година тези заеми са поевтинели с 1,19 на сто до 8,35% за договорените в евро и с 0,93% до 9,98 на сто за сключените в лева. Що се отнася до спестяванията на компаниите - лихвите по фирмените депозити през петия месец на годината са запазили нивото на годишна база. Така договорените влогове в евро носят средна доходност от 4,18%, а тези в лева - 4,41%. Спрямо месец по-рано лихвите за бизнеса отчитат сериозен скок, като договорените депозити в лева са увеличили лихвата си с 1,57 пр.п., а тези в евро с 0,71 пр.п. Домакинствата пък са получавали средна лихва по влоговете си от 5,28% в лева и 4,66% в евро. За изминалата година до май 2011 г. влоговете на домакинствата в лева предлагат с 0,94 пр. пункта по-ниска лихва, а в евро - с 0,40 пр. пункта.

✓ Ernst & Young: Българската икономика расте с 3,2 на сто, в еврозоната - с 2%

http://www.klassa.bg/news/Read/article/173226_Ernst+%26+Young%3A+%D0%91%D1%8A%D0%BB%D0%B3%D0%B0%D1%80%D1%81%D0%BA%D0%B0%D1%82%D0%B0+%D0%B8%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D0%B8%D0%BA%D0%B0+%D1%80%D0%B0%D1%81%D1%82%D0%B5+%D1%81+3%2C2+%D0%BD%D0%B0+%D1%81%D1%82%D0%BE%2C+%D0%B2+%D0%B5%D0%B2%D1%80%D0%BE%D0%B7%D0%BE%D0%BD%D0%B0%D1%82%D0%B0+-+%D1%81+2%25

Некоординираното реструктуриране на гръцкия дълг може да доведе до повишен стрес в банковия сектор у нас. Българската икономика ще отбележи растеж от 3,2 на сто през тази година, който ще се ускори до 4,8% през 2012 г. и 5,6% през 2013 г. Това сочи новата лятна прогноза на консултантската компания Ernst & Young. Така очакванията на експертите за тази година намаляват спрямо предишния пролетен преглед, в който бе заложен растеж от 3,3 на сто. Те все още са по-ниски от правителствените прогнози, които сочат възстановяване на родната икономика през тази година от 3,6 на сто.

През първото тримесечие на 2011 г. БВП у нас е нараснал само с 0,5%, което е по-малко от средната стойност за 2010 г. Това се дължи на изключително слабо потребление от домакинствата и публичните компании, въпреки че износът е продължил да се увеличава с тримесечен растеж от 4,6%, посочват от консултантската компания. Въпреки това очакванията им се базират на големия догонващ потенциал на българската икономика и нейните силни резултати от периода преди кризата.

Експертите отчитат и рискове заради несигурността на развитието на ситуацията извън страната и най-вече заради повишената турбулентност на европейските суверенни дългови пазари, като реструктурирането на гръцкия държавен дълг изглежда все по-вероятно. Ако европейските власти не се справят с тази ситуация добре, последиците за ЕС могат да бъдат жестоки, категорични са от Ernst & Young.

Некоординираното реструктуриране на гръцкия дълг може да доведе до значително затягане на отпускането на кредити в еврозоната, като ефектът за България ще бъде, че тя ще остане както под повишен стрес в банковия си сектор, така и с намалено търсене за износ. Освен това експертите отчитат, че забавянето на възстановяването на преките чуждестранни инвестиции ще има допълнителен негативен ефект за българската икономика. Ограниченият световен апетит за поемане на рискове прави малко вероятни шансовете инвестициите да доближат нивата отпреди кризата, категорични са от Ernst & Young.

Според доклада, ако правителствата и ЕЦБ достигнат до споразумение за определени мерки, за да помогнат на Гърция

през следващите няколко години, растежът на еврозоната ще се повиши с едва с 2% през тази, а през 2012 г. с 1,6% г. В интерес на всички е да се постигне споразумение. Ако това не стане, единствената алтернатива е реструктуриране в безпорядък, което ще хвърли цялата еврозона обратно в рецесия. Допълнителният спасителен пакет от ЕС и МВФ, според консултантите, ще предложи само краткосрочно облекчение за Гърция, едно умерено и добре организирано реструктуриране на дълга ще осигури известно облекчение за гръцкото правителство. Ограниченото реструктуриране на гръцки дълг обаче ще има съвсем скромнен ефект върху общия товар на дълга и може да не успее да постигне основната си цел да възстанови доверието на инвеститорите.

Въпреки че като цяло растежът в еврозоната ще бъде слаб и е изправен пред големи рискове от забавяне, очаква се някои държави да се развият по-добре през следващите няколко години. В "основните" страни като Германия, Франция и Холандия прогнозата е БВП да расте средно с 2,2% годишно в периода 2011 – 2015 г. Това е темп на растеж, малко по-висок от десетилетието преди кризата, обясняват от Ernst & Young. Обратни са очакванията в държави от периферията като Португалия, Ирландия, Гърция и Испания, където БВП ще се увеличава с едва 1,2% през следващите пет години, което не представлява дори и наполовина темпа от десетилетието преди кризата. Така на практика възстановяването на Стария континент ще върви на две скорости. Бизнес услугите са сред секторите с най-добри перспективи във валутния съюз. Производството също се очаква да се възстанови по-бързо от икономиката като цяло, възползвайки се от голямото външно търсене за стоки от еврозоната, конкретно от нововъзникващите пазари.

✓ Ниска инфлация и 3,3% ръст у нас през 2012 г.

http://www.klassa.bg/news/Read/article/173360_%D0%9D%D0%B8%D1%81%D0%BA%D0%B0+%D0%B8%D0%BD%D1%84%D0%BB%D0%B0%D1%86%D0%B8%D1%8F+%D0%B8+3%2C3%25+%D1%80%D1%8A%D1%81%D1%82+%D1%83+%D0%BD%D0%B0%D1%81+%D0%BF%D1%80%D0%B5%D0%B7+2012+%D0%B3.

Икономическият ръст на България ще се ускори от 2,8% тази година на 3,3% през 2012 г., а инфлацията ще бъде ниска. Това сочи тримесечният анализ на „УниКредит“ за страните от Централна и Източна Европа. Според икономистите сред причините за това ще бъде комбинацията от бавно възстановяване на вътрешното търсене и все още сравнително високата безработица. До края на тази година инфлацията в България ще продължи да е проблем въпреки индикациите за успокояване през втората половина на годината. „На годишна база потребителските цени ще достигнат своя пик през юни и юли, когато се очаква инфлацията да достигне 6%, а до края на годината да се успокои до около 4%“, се посочва в анализа на „УниКредит“. Очаква се икономическият растеж у нас да загуби част от скоростта си през следващите месеци заради трудностите в процеса на възстановяване в България и влошените перспективи пред световната икономика. Припомняме, че разчетите на „УниКредит“ са поредните по-песимистични прогнози, отколкото официалните правителствени данни. В бюджета за 2011 г. е записан икономически ръст от 3,6%. От консултантската компания Ernst and Young в лятната си прогноза очакват 3,2 на сто през тази година и 4,8% през 2012 г. Европейската комисия залага 2,6% през 2011 г. и 3,8% през 2012 г., а МВФ – 3% тази година и 3,5% догодина.

„По-доброто усвояване на средствата от Европейския съюз и евентуално трайно разрешаване на кризата с публичния дълг на Гърция, която в момента ограничава капиталовите потоци към целия регион на Балканите, ще са факторите, които очакваме да подкрепят увеличаването на инвестициите в икономиката на България през 2012 г.“, пише още в доклада за Централна и Източна Европа.

По отношение на публичните финанси анализаторите на „УниКредит“ отчитат положителна тенденция. През първите четири месеца на 2011 г. бюджетът отчете дефицит от 0,7% от БВП в сравнение с над два пъти по-голям недостиг през същия период на 2010 г. (1,8% от БВП). Това е отражение на комбинация от значителен ръст от 11% на годишна база в постъпленията от данъци и 3,5% свиване на разходната част. Очакванията на анализаторите са България да редуцира бюджетния дефицит под 3% от БВП през тази година. Потреблението ще нарасне с 0,2 и 2,1% съответно тази и следващата година, а номиналното месечно възнаграждение от 357 евро през 2011 г. ще стане 380 евро догодина.

[Вестник Труд](#)

✓ Нова декларация за осигуровките ще придружава болничния лист

<http://www.trud.bg/Article.asp?ArticleId=943880>

Болничните листове вече ще бъдат съпроводени задължително с нова декларация, от която ще става ясно дали човек има право на обезщетение по болест.

Разпоредбата на НОИ влиза в сила от 1 юли т. г. Новата декларация, известна като приложение №15, се попълва и представя от работодателя (за наетите по трудови отношения и от самоосигурения - за самонаетите).

Самият *болничен лист* е оформен в две части - първата е медицинската ("лице" на документа), а втората представлява списък на причините за временна неработоспособност ("гръб" на болничния). Към него се прилага и декларацията, която може да бъде изтеглена в електронен вариант от сайта на НОИ. Тя е задължителна за всички болнични - и такива, които се издават за първи път и за продължения, с които отпускът по болест се удължава, и дори за такива, които са върнати за корекция, обясниха от НОИ.

Идеята е да се засили контролът и да се намалят злоупотребите с медицинските и източването на средства от краткосрочното осигуряване.

Новият образец на болничния лист ще позволи занапред информацията от медицинската част да се получава и обработва по електронен път, както и да се проверява дали болният е осигурен. Докторите ще пускат болничния по интернет до работодателя, а той ще го препраща до НОИ.

Старите образци на болничния лист ще важат до изчерпване на количествата, но не по-късно от 31 декември 2011 г., предупредиха от института. След 30 юни няма да се приемат болнични листове, които не се придружени от приложение № 15.

[Вестник 24 часа](#)

✓ И 80 процента да са, не стигат

<http://www.24chasa.bg/Article.asp?ArticleId=943709>

Вярно е, че колкото по-богата е една държава, толкова по-малка е вероятността хората да бягат от нея. И е по-вероятно емигрантите да искат да се връщат.

Лошата новина е, че дори да достигнем ниво от 60% от средния за Европейския съюз БВП на глава от населението, това не е достатъчно, за да чакаме масово връщане на излезли навън българи.

Хубаво е, че правителството мисли в тази посока. В "Стратегията 2020" сме си поставили за цел да достигнем 60% от средното за ЕС равнище на БВП през 2020 г. Но това не е достатъчно, защото означава, че през 2020 г. пак ще бъдем сред най-бедните в Европейския съюз.

Кое е числото?

В момента в Полша има БВП на глава от населението от малко над 60% от средния за ЕС, и в балтийските държави е около 60%, но емиграцията от тях продължава.

В Ирландия хората зад граница започнаха да се връщат в родината си в средата на 90-те години, когато страната надмина 90% от средния за ЕС БВП на глава от населението. В Португалия това стана при 80%, сега го виждаме и в Чехия и Словения, които вървят вече над 80%. Така бе и с Гърция, макар че сега тя не е добър пример.

Практиката показва, че трябва да се мине границата от 85-90% от средния БВП в Евросъюза. И основният въпрос е кога това може да се случи в България.

Какъв икономически растеж може да постига страната? Отговора трябва да дадат правителството, Симеон Дянков, Росен Плевнелиев. Ако имаме бързи темпове на икономическо развитие като Чехия, Словакия или Естония, можем да стигнем тези проценти примерно след 15 г. Но ако развитието се забави, сигурно ще са необходими 50-60 години.

2-3% икономически растеж не са достатъчни, за да имаме високи равнища на БВП и от чужбина хората да започнат да се връщат в България. Трябва да стигнем ръст на икономиката от 7-8% годишно. Само тогава ще има достатъчно работни места, ще растат доходите, така че да има достатъчно добри заплати, които ще мотивират сегашните емигранти да се завръщат.

Списък на реформите

Трябва да си поставим цели като Чехия или Естония. В България не трябва да си въобразяваме, че това ще стане от само себе си. Трябват повече реформи. Ето какви:

- Подобряване на средата за бизнес. Намаляване на бюрократичните пречки.

- Подобряване качеството на публичните услуги, по-добра администрация.

- По-добра съдебна система.

- Подобряване на образованието, разбира се, ако искаме икономика на знанието.

Говори се за прехвърляне към сектори с висока добавена стойност. Но всяка промяна в структурата на икономиката минава през промени в образованието, в бизнес средата, в съдебната система, в здравеопазването.

И тези усилия, които се полагат за строеж на магистрали, трябва да ги има и в другите сектори. Ако с толкова хъс се правят реформите във всички сектори, може да постигнем икономическо чудо. Иначе ще си останем само с магистралите.

***

Публикации за борбата със сивия бизнес

[Вестник Стандарт](#)

✓ Кризата изчисти бизнеса от мошеници

Почваме масови проверки в строителството, казва Румяна Михайлова

<http://paper.standartnews.com/bg/article.php?d=2011-06-28&article=372491>

Засилените проверки на трудови и данъчни инспектори по летните ни курорти отново са в ход. Констатира ли проверяващите нов тип нарушения на трудовото законодателство? Как вървят съвместните проверки на инспекцията по труда, НАП, НОИ и МВР? И защо в кризата намаляват трудовите злополуки, но се увеличават работещите без договори? На тези въпроси отговаря Румяна Михайлова, изпълнителен директор на Главна инспекция по труда.

- Госпожо Михайлова, започва традиционната офанзива на инспекторите по труда в летните ни курорти. Накъде ще бъде насочен контролът?

- Все към същите основни проблеми - работа без трудови договори, забавени заплати, полагане на труд от непълнолетни. Няма да правим компромиси по тези теми. Контролът ще бъде не само в обекти и предприятия със сезонен характер като туризма и консервната промишленост, а и в други предприятия, които през летния сезон увеличават работниците си. Това са строителството, горското и селското стопанство. Акцентът ще е Черноморието. В проверките ще включим инспектори от цялата страна - основно от София, Пловдив и Стара Загора. Те ще работят заедно с колегите от НАП и НОИ.

- Има ли нарушения, които напоследък се оформят като тенденция?

- Спазването на работното време е един проблем, който започва да се задълбочава. Съвместно с НАП ще проверяваме предприятия, в които повече от петима работници са назначени на непълно работно време.

- Много ли са предприятията, които заради кризата все още продължават да са с намалено работно време?

- Това беше практика в някои предприятия заради намаления обем на работа - да преназначат на непълно работен ден част от хората си, за да ги запазят. По друг начин казано: за да не бъдат работодателите санкционирани за това, че имат работници без договор, те ги назначават на 4 часа, с което си спестяват по-високи заплати и осигуровки. В същото време тези хора работят по 8, 12, а на морето и по 15 часа. И това не е само в туризма.

- Наскоро се отчете, че все по-малко работодатели наемат непълнолетни. Това пак заради кризата ли е?

- Сега работодателите имат повече възможност да избират между по-възрастната свободна работна ръка. От друга страна, те вече много добре знаят, че неспазването на процедурата по наемане на лица под 18-годишна възраст, т.е. без разрешение на ГИТ, е престъпление от общ характер. Ние установяваме нарушението, съставяме акт и пращаме преписката до прокуратурата.

- Какво показва разследването на инцидента в казанлъшкия завод "Арсенал"?

- Разследването тече много задълбочено и ще анализираме всичко. Въпреки всичко се случи злополука. Все още пострадалата не е в състояние да дава показания. Има ясни инструкции как да се действа при подобни случаи - взривното вещество трябва да се хвърли настрана, за да няма поражения, все пак взривът е бил 800 г. Голям екип от експерти започна разследване на причината за злополуката.

В летния сезон започваме масови проверки за условията на труд в строителството и в селското стопанство. В селското стопанство наред с договорите, плащането и работното време ще проверяваме и обезопасяването на машините и съоръженията. Почти не се е разминал сезон с усилена земеделска дейност без тежки трудови злополуки.

- Според статистиката трудовите злополуки намаляват. Това заради свитото строителство ли е?

- Това е една от причините за по-добрите показатели по отношение на трудовия травматизъм в сравнение с 2008 г. Но в много икономически дейности работодателите дори и в условия на криза продължиха да инвестират в безопасност и здраве чрез нови машини, технологии и системи за организация на труда. Те осъзнават, че в тях са всички ресурси, които могат да доведат до по-малко злополуки. Освен това много фирми нарушители преустановиха дейност в кризата. Тя помогна за пречистването на бизнеса.

Много показателен пример е строителството. Там останаха компании, които спазват във висока степен изискванията за безопасен труд. Но по отношение на работата без договори е още рано да кажем, че има подобрене. Особено в началото на сезона при бум на поръчките много фирми набират хора, които в първите дни и седмици работят без договори. Тези нарушения се увеличават - 2789 от началото на годината при 3000 за цялата 2010 г.

- Как си обяснявате този ръст?

- В условията на излизане от кризата, при появата на гарантирани поръчки работодателите бързат да назначат хора. Но го правят незаконосъобразно и винаги изтъкват като проблем, че им се иска първо да видят как тези хора ще се справят със задълженията. Всички обаче са наясно, че не могат да го направят, преди да сключат договор. Ние компромис с този вид нарушения не правим. Дори и фирмите да обжалват санкциите, а съдът да ги намалява до 1500 лв., това за всеки отделен случай си е сериозен разход.

- Как вървят съвместните проверки с НАП, НОИ и МВР? Получава ли се "по-голям ефект с по-малко ресурси"?

- Категорично да. До момента сме направили 2000 съвместни проверки, като с най-голям дял са тези с НАП. Прекъснахме порочната практика работодателят пред ГИТ да представя документи, с които доказва изплатени възнаграждения, но срещу тях не стоят осигурителни вноски. По този начин той се опитва да предотврати по-нататъшни действия по събиране на осигуровките. Сега вече постигаме обща цел - и изплатени заплати, и платени осигуровки върху тях. От началото на годината след нашата намеса вече са изплатени 32 млн. лв. забавени възнаграждения. Съвсем скоро НАП ще обяви и преведените осигуровки.

Сега, влизайки в едно предприятие с екип от НАП, НОИ и МВР, постигаме много бърз резултат, понякога мигновен. Първо, защото е по-респектиращо, и второ, защото най-вероятно проверяваните са притеснени от последващи проверки на НАП.

- Работодателските организации се оплакват, че проверките се правят предимно във фирмите на светло, с което се пречи да си вършат работата.

- Първо, ако се проверяваха само фирмите на светло, а не тези, които генерират сивата икономика, нямаше да има 3000 случаи на работа без трудови договори, изплатени със закъснение 32 млн. лв. от заплати или 8600 акта за нарушения срещу 4500 за миналата година. И това, че сме станали по-взискателни, го налагат нарушенията, които установяваме. Ако не бъдем по-строги, очерталата се тенденция няма как да бъде променена.

[Вестник Пари](#)

✓ Сивият сектор при някои материали достига 90%

<http://pari.bg/static/pdf/pages/18.pdf>

[Вестник Класа](#)

✓ НАП дава 4 месеца на търговците със зърно за онлайн връзка

http://www.klassa.bg/news/Read/article/173297_%D0%9D%D0%90%D0%9F+%D0%B4%D0%B0%D0%B2%D0%B0+4+%D0%BC%D0%B5%D1%81%D0%B5%D1%86%D0%B0+%D0%BD%D0%B0+%D1%82%D1%8A%D1%80%D0%B3%D0%BE%D0%B2%D1%86%D

[0%B8%D1%82%D0%B5+%D1%81%D1%8A%D1%81+%D0%B7%D1%8A%D1%80%D0%BD%D0%BE+%D0%B7%D0%B0+%D0%BE%D0%BD%D0%BB%D0%B0%D0%B9%D0%BD+%D0%B2%D1%80%D1%8A%D0%B7%D0%BA%D0%B0](#)

До края на ноември 2011 г. регистрираните по ДДС търговци на зърно трябва да свържат касовите си апарати с информационната система на НАП. Това предвиждат промените в Наредбата за регистриране и отчитане на продажбите в търговските обекти чрез фискални устройства, които бяха обнародвани в петък в Държавен вестник, съобщиха от НАП. Данъчните уточняват, че удължаването с още четири месеца на крайния срок ще важи само за тези търговци на зърно, които са регистрирани по ЗДДС и по Закона за съхранение и търговия със зърно.

В наредбата за фискалните устройства е записано също, че 31 август 2011 г е последен срок за осигуряване на дистанционна връзка на аптеките и дрогериите със сървърите на приходното ведомство. Около 11 000 аптеки вече са се свързали с НАП. За всички останали регистрирани по ДДС търговци се дава отсрочка да вържат касовите си апарати с данъчните служби до 31 март 2012 г. След това тези, които не са изпълнили условията, ще бъдат санкционирани и затваряни. Досега крайният срок беше 30 септември. Но удължаването се наложи, тъй като все още много магазини нямат електронна връзка с данъчните за следене на оборотите. По данни на НАП до момента около 15 хил. фирми, сред които над 3000 бензиностанции, са изпълнили законовото изискване за свързване на касовите им апарати с агенцията.